

jeg her har fremsat. Med dette Ønske skal jeg anbefale Lovforslaget til videre Fremme.

Lunn: Jeg ønsker at takke den ærede Ordfører for Udvalget for hans udmærkede Førergerning i denne store Sag, stor ikke alene, fordi den omfatter en saa væsentlig Del af Statsformuen, idet Statsbanernes Anlægskapital er ikke mindre end 200 Mill. Kr., og fordi Statsbanebudgettet er ikke mindre end en Tredjedel af Statsbudgettet i det hele taget, men stor ganske særlig derved, at Statsbanedriften er en Hovednerve i vort Lands Udvikling, og jeg takker Ordføreren for hans Fremstilling i Gaar af Udvalgets Gerning, ihvorvel jeg fandt denne lidt svagmodig, lidt klejnmodig i Forhold til den foreliggende Situation, som før den, at han staaer som Ordfører for et stort Landstingsudvalg, der har været absolut enigt om sin Hovedindstilling, Fordringen om Nedsættelsen af en Kommission til Undersøgelse af Statsbanedriftens Forhold. Men da jeg kender den ærede Ordførers Metode, som i Korthed kan udtrykkes: *suaviter in modo*, fortiter in re — eller det er udlagt: blid i Fremstillingen, men ganske ubøjelig, naar det kommer til Stykket — har jeg trøstet mig med, at Sagen ogsaa for saa vidt er i de bedste Hænder hos ham. Jeg kunde imidlertid ønske at tillade mig at dvæle et Øjeblik ved den beskrevne Situation og fremhæve for Landstinget den meget glædelige Kendsgerning, at Udvalget er fremtraadt med absolut Enighed i Indstillingen om, at der nedsættes en Kommission til Undersøgelse af Statsbanedriftens Forhold for at overveje, hvorledes man skal skaffe en hensigtsmæssig Ordning af Statsbanedriften, og den ikke mindre glædelige Kendsgerning, at den højtærede Minister uden Betingelser straks har sluttet sig til Forslaget. Jeg fremdrager dette, mindre for at nyde et Øjebliks personlig Tilfredsstillelse over, at det nu maa staa klart, at jeg havde al Anledning til ved Sagens 1ste Behandling at udtale en Forbavelse og Beklagelse over for den højtærede Minister over, at han havde undladt ved Lovforslagets Forelæggelse at tage Hensyn til den Beretning, der var afgiven af det i forrige Rigsdagssamling nedsatte Udvalg om denne Sag, idet denne Beretning peger paa ganske den samme Løsning, som her kommer til at foreligge, en Kommissions Nedsættelse, naar man havde skaffet sig Oplysninger fra Ministeriet og undersøgt, om disse Oplysninger kunde faa Regeringen

til at foretage selvstændige Arbejder i Sagen. Med Hensyn til Formen for min den Gang udtalte Beklagelse over for den højtærede Minister, som han maaske har fundet sig noget stødt over, da det var første Gang, den højtærede Minister mødte i denne Forsamling, skal jeg villig erkende, at jeg oversaa, i hvilken Grad en Minister kan føle sig bunden ved den Arv, han har modtaget efter sin Forgænger. Senere Tider have oplyst mig om, i hvilken frygtelig Grad et Ministerium kan se Konsekvenser i, at det er næsten eller væsentlig en Continuation af det forrige Ministerium. Men jeg maa fremdrage Udvalgets glædelige Enstemmighed i Indstillingen i denne Sag mere af en anden Grund, nemlig denne, at den vil staa for Befolkningen i det ganske Land som en overmaade glædelig Begivenhed, idet den viser, at det er Landstingets fuldt alvorlige Beslutning at fremdrage denne Sag for at skaffe en bedre Ordning af vor Statsbanedrift, en Sag, som interesserer Befolkningen i en ganske overordentlig Grad. Det kan godt være, at der ikke i denne Sag er en Folkestemning i den Forstand eller i den Grad, som visse ærede Medlemmer vejrede i saa rigeligt Maal for den Sag, vi havde til Behandling i Onsdags, eller som et æret Medlem af Tinget vejrer overalt for de saakaldte store Reformers, men — lad os være ærlige — det turde dog være et Spørgsmaal, om ikke denne overvættede Folkestemning er en Drivhusplante af dem, der falme eller rent sygne hen, naar de komme i anden Luft. Jeg vil der minde om, at der var en venlig Folkestemning for saadanne Ting som Ulykkesforsikringen og Skolereformen paa tidligere Tidspunkter; men jeg spørger: hvor er den nu henne? Vil det være for meget sagt, naar man siger, at Meningerne nu ere delte om de Ting? Men udelte ere Meningerne om den Ting, vi her have for, udelte i den Grad, at jeg tror at kunne sige, at der vil ikke findes 10 Mand i det samlede Højre og Venstre — ja, jeg kan gerne tage Socialdemokraterne med — der ikke ville vise sig erkendtlige over for Landstinget for, at det nu vil forsøge en Undersøgelse med det Formaal at skaffe en bedre Statsbanedrift til Veje, thi Samfærdselsmidlernes Udvikling og bedre Ordning er baade for Højre og Venstre det Hovedfeltraab, hvorunder Landboorganisationerne samlede sig i Firserne, da de traadte sammen til samvirkende Foreninger, fordi de følte de onde Tider over sig og mente, at nu vare de nødte til at sætte